

Kúria
végzése

Az ügy száma: Hkf.II.434/2026/6.
A határozat szintje: másodfok
A tanács tagjai: Dr. Somogyi Gábor, a tanács elnöke
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró
Dr. Harangozó Attila, bíró
Dr. Metzing Márton, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2026. május 28.
Az ügy tárgya: hatályon kívül helyező végzés elleni fellebbezés (emberölés büntette)
Terhelt: ...
Elsőfok: Győri Törvényszék, B.73/2021/332., ítélet, tárgyalás, 2025. március 12.
Másodfok: Győri Ítélőtábla, Bf.III.118/2025/22., végzés, tanácsülés,
2026. január 28.

Rendelkező rész

Az emberölés büntette miatt a vádlott ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Győri Fellebbviteli Főügyészség által bejelentett másodfellebbezést elbírálv a Győri Ítélőtábla mint másodfokú bíróság Bf.III.118/2025/22. számú – a Győri Törvényszék B.73/2021/332. számú ítéletét hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasító – végzését hatályon kívül helyezi és a másodfokú bíróságot az eljárás lefolytatására utasítja.

A másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzése elleni fellebbezés elbírálása iránti eljárásban felmerült 21.000 (huszonegyezer) forint büntügyi költséget az állam viseli.

A 2018. április 8. napjától 2018. április 11. napjáig őrizetben, majd 2019. augusztus 9. napjáig letartóztatásban, majd 2022. március 8. napjáig büntügyi felügyelet alatt álló, 2022. március 9. napjától letartóztatásban lévő

vádlott – személyi adatok –

letartóztatását a másodfokú bíróságnak a fellebbezés elbírálásának előkészítése során hozott határozatáig fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] **I.** 1. A Győri Törvényszék a 2025. március 12. napján kihirdetett B.73/2021/332. számú ítéletében a vádlottat bűnösnek mondta ki előre kitervelten, nyereségvágyból, aljas indokból, több ember sérelmére elkövetett emberölés büntetében [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a), b), c) és f) pont], ezért életfogytig tartó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház és abból a vádlott legkorábban 40 év letöltése után bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban, illetve ingatlanra korlátozott bűnügyi felügyeletben töltött idő szabadságvesztés-büntetésbe történő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] 2. A fellebbezések folytán másodfokon eljáró Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2026. január 28. napján meghozott Bf.III.118/2025/22. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[3] Az ítéltábla indokolása szerint azáltal, hogy a határozathozatal – azon belül az írásba foglalás – folyamatában a perbíró bírói legitimációja megszűnt, megvalósult a Be. 608. § (1) bekezdés a) pontjában írott abszolút hatályú hiba, mely szerint a bíróság nem volt törvényesen megalakítva. Ezentúl arra mutatott rá, hogy az írásba foglalt határozat indokolását a bírói legitimáció hiányában nemlétezőnek kell tekinteni, ezért a Be. 609. § (2) bekezdés d) pontja alapján az indokolási kötelezettség nem teljesítése miatt is érdemi felülbírálatra alkalmatlannak kell minősíteni az elsőbírói ítéletet.

[4] **II.** 1. A másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzése ellen a Győri Fellebbviteli Főügyészség jelentett be fellebbezést.

[5] Indokolása szerint a Győri ítéltábla által a hatályon kívül helyezés okául megjelölt eljárási szabálysértések egyike sem áll fenn.

[6] Érvelése szerint téves a másodfokú bíróságnak az az álláspontja, mely szerint a határozat meghozatalának része a kihirdetett határozat írásba foglalása. A bíróság összetételére vonatkozó jogszabályok – amelyek nem azonosak a másik bíró kijelölésének elmulasztására vonatkozó jogszabályi előírásokkal – nem sérültek. Kifejtette, hogy az indokolási kötelezettség sérelmét érintően a másodfokú bíróság kizárólag formai okot jelölt meg, olyat, amely nem jelenti egyúttal az írásba foglalt határozat tényleges hiányát. Álláspontja szerint a hivatkozott szabálysértés valójában a ténylegesen írásba foglalt határozattervezet kijelölés nélküli aláírásában áll, amelynek orvoslása a másodfokú bíróság fellebbezés elintézésének előkészítése keretében megtehető.

[7] Mindezek alapján a másodfokú bíróság végzésének hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság eljárás lefolytatására utasítását indítványozta.

[8] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.388/2026/3. számú átiratában a fellebbviteli főügyészség fellebbezését és indokait osztva a másodfokú bíróság végzésének hatályon kívül helyezését és a másodfokú bíróság másodfokú eljárás lefolytatására utasítására tett indítványt.

[9] A fellebbezést annyiban egészítette ki, hogy a másodfokú bíróság által hivatkozott eseti döntések a jelen ügyben nem irányadók, miután – szemben a jelen üggyel – a szóban forgó esetekben az ügyiratok nem tartalmaztak indokolást is magában foglaló határozatot, amely a másodfokú bíróság által egyébiránt fel sem hívott, a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja szerinti eljárási szabálysértést alapozná meg.

[10] 3. A vádlott védője a Legfőbb Ügyészség átiratára tett írásbeli észrevételében a másodfokú bíróság álláspontját osztva amellet foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság nem volt törvényesen megalakítva, amelyet úgy kell tekinteni, mintha az elsőfokú ítélet meg sem született volna, így az jogszabálysértő volta folytán érvénytelen.

[11] Álláspontja szerint a feltárt hiányosságok okán az ügyészi indítvány elutasítása indokolt.

[12] **III. Az ügyészség fellebbezése alapos.**

[13] 1. A Be. 627. § (1) bekezdés első fordulata alapján a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyező és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasító végzése ellen fellebbezésnek van helye, ha a hatályon kívül helyezésre a Be. 608. § (1) bekezdésében vagy a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértés, továbbá a Be. 592. § (1) bekezdésében meghatározott okból teljes megalapozatlanság, avagy a Be. 625. § (4) bekezdésében meghatározott ok miatt került sor.

[14] A jelen ügyben a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének okaként a Be. 608. § (1) bekezdés a) pontban meghatározott feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető okot és a Be. 609. § (1) bekezdése szerinti, a (2) bekezdés d) pontjában meghatározott relatív eljárási szabálysértést nevezte meg.

[15] A Be. 627. § (3) bekezdése határozza meg a másodfokú hatályon kívül helyező végzés ellen fellebbezésre jogosultak körét, ekként az ügyészség mint e törvényhely (3) bekezdés b) pontja szerinti jogosult által előterjesztett fellebbezése joghatályos.

[16] 2. A Be. Tizenhetedik Része szerinti eljárásban a jogorvoslat tárgya kizárólag a másodfokú (vagy a harmadfokú) bíróság hatályon kívül helyező végzése, és a fellebbviteli bíróság ahhoz vezető eljárása. A hatályon kívül helyező végzés elleni fellebbezés elbírálásakor azt kell megítélni, hogy az érdemi határozathozatal feltételeinek hiányáról – és ezért a hatályon kívül helyezésről – a másodfokú bíróság törvényesen rendelkezett-e.

[17] Amennyiben a hatályon kívül helyezés indoka a Be. 608. § (1) bekezdésében, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértés, úgy vizsgálandó, hogy a megjelölt eljárási szabálysértés valóban megvalósult-e.

[18] 3. Elöljáróban azt kell rögzíteni, hogy a másodfokú bíróság támadott végzése az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének törvényi okaként a Be. 608. § (1) bekezdés a) pontját és a Be. 609. § (1) bekezdés és a (2) bekezdés d) pontját is megjelölte. Indokolásának lényege szerint a bíróság törvényes megalakításában álló abszolút eljárási szabálysértés valósult meg azáltal, hogy az ügydöntő határozatot meghozó és azt kihirdető bíró bírói legitimációja az ítélet írásba foglalásának időpontjára megszűnt, ezáltal pedig az ítélet írásba foglalt indokolási része is hiányzik, miután azt az alapügyben eljáró bíró a nyugdíjkorhatár elérése miatti bírói szolgálati jogviszonyának megszűnése után, már mint bírósági titkár készítette el.

[19] Az ítélet tábla indokolása alapján az állapítható meg, hogy az ítélet tábla az ítélet felülbírálatra való alkalmatlanságát valójában egyetlen aktushoz (eseményhez) kötötte, nevezetesen az eljárás bírói jogviszonya megszűnését követő írásba foglalásához, amely egyrészt a bíróság törvényes megalakításával járó sérelemhez vezetett, másrészt olyan írásba foglalt határozatot eredményezett, amelynek nincs (érvényes) indokolása.

[20] Egyetlen aktus azonban már csak jellege folytán sem eredményezhet többféle – ráadásul egyszerre feltétlen és relatív – eljárási szabálysértést. A feltétlen hatályon kívül helyezésre vezető – a Be. 608. § (1) bekezdésében felsoroltan meghatározott – ok az eljárás olyan súlyos hibája, amely rendkívüli jogorvoslati eljárásban is a jogerős ítélet mérlegelés nélküli megsemmisítésére vezet, vagyis az ilyen szabálysértés megállapítása esetén az ítélet érdemi felülbírálatra már szóba sem jön [Be. 663. § (2) bekezdés]. Következésképpen az ítélet egyetlen és ugyanazon hibája, amely az ítélet megsemmisítésére vezető törvényi okban áll, egyúttal relatív eljárási hiba megállapítására is nem vezethet.

[21] 3.1. A Be. 608. § (1) bekezdés a) pont első fordulata szerint a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a bíróság nem volt törvényesen megalakítva.

[22] 3.2. Az ügyiratokból megállapíthatóan a Győr-Moson-Sopron Megyei Főügyészség 2021. április 9. napján érkezett B.288/2018/104. számú vádirata alapján indult eljárás a vádlottal szemben a Győri Törvényszéken.

[23] A bíróság 2021. június 14. napján tartott előkészítő ülést, majd – ítélete fejrésze szerint – 45 tárgyalási napon folytatta le a bizonyítási eljárást. A perbeszédnek 2025. február 13. napján történt megtartását követően a tárgyalást határozathirdetésre 2025. március 12. napjára tűzte ki és hozott az ügyben a vádlottat marasztaló ügydöntő határozatot (B.73/2021/317. számú jegyzőkönyv 164. oldal, B.73/2021/332. számú jegyzőkönyv).

[24] Az ítélet írásba foglalására a kihirdetését követő több mint 6 hónappal, 2025. szeptember 26. napján került sor.

[25] Mindeközben az ítélet kihirdetését követően a perben a Be. 13. § (1) bekezdése szerint eljáró bíró 1 2025. július 13. napján betöltötte a 65. életévét és Magyarország Köztársasági Elnöke a ... KE határozatával 2025. július 12-ei hatállyal, az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel bírói tisztségéből felmentette [Magyar Közlöny ... szám].

[26] Bíró 1 perbírót a bírói tisztségéből történt felmentését követően a Győri Törvényszék elnöke bírósági titkárként alkalmazta.

[27] Ezen időponttól – annak ellenére, hogy a kihirdetett ítélet írásba foglalása még nem történt meg és az ügy a felterjesztésig az elsőfokú bíróság előtt folyamatban lévőknek minősült – a Bírósági Integrált Informatika Rendszer (BIIR) szerint az ügynek nem volt ura, mivel új bírót az arra jogosult igazgatási vezető nem jelölt ki.

[28] Az írásba foglalt ítéletet bíróként az alapügyben eljáró és az ítéletet kihirdető bíró 1 nevében – az ügy intézésére kijelöléssel nem rendelkező – bíró 2 törvényszéki elnök írt alá 2026. szeptember 26. napjával.

[29] Az ítélet kiadmányain az ítélet végén dátumként a „Győr, 2025. március 12.”, aláírásként „bíró 1 sk. bíró” szerepel.

[30] A másodfokú elbírálás céljából történő felterjesztésre vonatkozó 2025. szeptember 30. napján kelt 345. számú irodai utasítást bíró 1 nevével szintén bíró 2 törvényszéki elnök írta alá, és ehelyütt sem rögzítette, hogy a perbíró „helyett” jár el. Ugyanakkor bíró 2, a törvényszék elnöke 2025. szeptember 30. napján kelt hivatalos feljegyzése szerint „az ítéletet

bíró 1 hozta, ő is foglalta írásba, az írásba foglalás befejezésekor bírósági titkárként dolgozott a ... Törvényszéken” (344-es számú utóirat).

[31] A határozat vádlott részére történő kézbesítését szolgáló „kézbesítési ív” megjelölésű dokumentumon 2025. október 1. napján ugyancsak „bíró 1 sk. bíró” aláírás szerepel (346-os számú utóirat).

[32] 3.3. Az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése szerint a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el. A (2) bekezdés alapján a bíróság dönt büntetőügyben.

[33] A 26. cikk (2) bekezdés értelmében a hivatásos bírakat – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – a köztársasági elnök nevezi ki. A bíró szolgálati jogviszonya az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig állhat fenn.

[34] A 27. cikk (1) bekezdése alapján a bíróság – ha törvény másképpen nem rendelkezik – tanácsban ítélkezik. A (3) bekezdés szerint egyesbíróként és a tanács elnökeként csak hivatásos bíró járhat el. Törvény által meghatározott ügyekben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat, akire e tevékenysége során alkalmazni kell a 26. cikk (1) bekezdését.

[35] A XXIV. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy a hatóságok a törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

[36] A Be. 427. § (1) bekezdése szerint a tárgyaláson, az ülésen és a tanácsülésen az egyesbíró vagy a tanács tagjai, és – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a jegyzőkönyvvezető mindvégig jelen vannak.

[37] Az elsőfokú tárgyalásra vonatkozó szabályok szerint a bizonyítási eljárás lefolytatása után, illetőleg, ha a tanács elnöke a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánította, az arra jogosultak perbeszéde, felszólalása, és a vádlott utolsó szó jogán megtett nyilatkozata után a bíróság az ügydöntő határozat meghozatala céljából visszavonul [Be. 540. § (1) bekezdés, Be. 549. § (1) bekezdés]. Kivételesen, amennyiben az ügy bonyolultsága, a határozat nagy terjedelme vagy más fontos ok szükségessé teszi, a határozat meghozatalára és kihirdetésére a tárgyalás nyolc, kivételesen tizenöt napra elnapolható [Be. 550. § (1) bekezdés].

[38] A határozathozatal során a határozat rendelkező részét le kell írni, és azt a bíróság tagjai aláírják [Be. 549. § (1) bekezdés].

[39] Az ügydöntő határozatot a meghozatala után nyomban ki kell hirdetni [Be. 549. § (2) bekezdés], azonban a tanács tagjának elkerülhetetlen akadályoztatása esetén a tárgyaláson az ügydöntő határozatot más összetételű tanács is kihirdetheti [Be. 427. § (2) bekezdés].

[40] A határozat kihirdetése a törvény szerint oly módon történik, hogy a határozat leírt és aláírt rendelkező részét az egyesbíró vagy a tanács elnöke állva felolvassa, melyet a jelenlévők állva hallgatnak meg, majd a rendelkező rész felolvasása után az egyesbíró vagy a tanács elnöke szóban elmondja az indokolás lényegét. Ennek részeként ismerteti a bíróság által megállapított tényállás lényegét is, majd a kihirdetés után az egyesbíró vagy a tanács elnöke az ügydöntő határozat rendelkező részét a jelen lévő fellebbezésre jogosultaknak átadja [Be. 549. § (3) és (4) bekezdés].

[41] Az ügydöntő határozat kihirdetése után az egyesbíró vagy a tanács elnöke a jelen lévő fellebbezésre jogosultakat a jogorvoslati nyilatkozat megtétele kapcsán nyilatkoztatja meg. A törvény a tájékoztatási kötelezettség körében ehelyütt kifejezetten megjelöli azon törvényi rendelkezéseket, amelyek ismerete a jogorvoslati jog hatékony gyakorlása érdekében nélkülözhetetlen (Be. 551. §).

[42] A jogorvoslati nyilatkozat pontos rögzítése nemcsak a tisztességes eljárás követelménye miatti elvárás; a jogorvoslat iránya és tartalma a későbbi felülbírálat terjedelmét és a bíróság indokolási kötelezettségét is meghatározza. Ezzel összefüggésben azt

szükséges megjegyezni, hogy alapvetés, miszerint a bíróság érdemi döntése valamely határozati formában jelenik meg és a törvény azokat a tartalmi elemeket is meghatározza, amelyeket a határozatnak, így az ügydöntő határozatnak minősülő ítéletnek tartalmaznia kell.

[43] Amennyiben a kihirdetés vagy a kézbesítés útján közölt ügydöntő határozat ellen sem az ügyész, sem a vádlott, sem a védő nem jelentett be fellebbezést, a Be. az ügydöntő határozatra előírt indokolási kötelezettségen a döntés írásba foglalása körében a rövidített indokolás lehetőségének szabályozásával könnyít. A határozat indokolása ugyanis rövidített indokolás esetén a vádra és a vádlottra vonatkozó releváns adatokból, a bíróság által megállapított tényállásból, valamint az alkalmazott jogszabályok megjelöléséből is állhat [562. § (1) bekezdés, Be. 561. § (3) bekezdés a)-c) és e) pont].

[44] A Be. 452. § (1) bekezdése szerint a jegyzőkönyvbe nem foglalt határozatot – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – legkésőbb a meghozatalától vagy a kihirdetésétől számított egy hónapon belül, ha hosszabb indokolást igényel, két hónapon belül kell írásba foglalni. Ezt a határidőt a bíróság elnöke egy alkalommal legfeljebb két hónappal meghosszabbíthatja. A határozat teljes írásba foglalásának napját a határozaton fel kell jegyezni.

[45] Miután – jelen ügyben – a bírósági ügyiratok között ilyen, az írásba foglalási határidő meghosszabbítására utaló feljegyzés a törvényszék elnökétől nem található, a pertörténet alapján nem vitásan az állapítható meg, hogy az alapügyben eljáró, a bizonyítási eljárást teljességében lefolytató, az ügydöntő határozatot kihirdető és az ítélet szóbeli indokolását előadó bíró bírói tisztsége a nyugdíjkorhatár elérésére tekintettel az ítélet írásba foglalásának időpontjára – vagyis arra az időpontra, amikor az ítélet szóban elhangzott indokolása írásbeli formát is öltött – tényszerűen megszűnt.

[46] Az ítéletábra a Be. 608. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, a bíróság összetételét érintő súlyos eljárási szabálysértést az eljáró bírónak ebben a folyamatban megszűnt bírói legitimációjára alapította. Érvelésének kiindulópontja azonban, mely szerint a határozat meghozatala magában foglalja az indokolás írásba foglalását is, alapjában téves.

[47] A fent idézett rendelkezések alapján nyilvánvaló, hogy a határozat meghozatala, annak kihirdetése és szóbeli indokolása, továbbá a kihirdetett ítélet írásba foglalása – az esetek túlnyomó részében időben és akár térben is – egymástól elkülönülő eljárási cselekmények.

[48] A határozat meghozatalának folyamatát a határozat rendelkező részének leírása, a bíróság tagjai általi aláírása, a határozat rendelkező részének felolvasása, majd szóbeli indokolása lezárja. Ez valójában a büntetőbíróság igazságszolgáltatási tevékenységének esszenciája; a szóban kihirdetett ítélet indokolásának írásba foglalása „már csak” egy ehhez szorosan csatlakozó járulékos, utólagos, de semmiképpen nem újabb, jellegét tekintve technikai tevékenység. Ennek szembejövő bizonyítéka pedig nem más, mint hogy az írásba foglalt ítélet záródátuma – ahogy jelen esetben is – az ítélet kihirdetésének (és nem az írásba foglalásának) dátumával azonos. Ebben az időpontban pedig (illetve azt megelőzően az eljárás folyamán végig) bíró 1 bírói szolgálati viszonya érvényesen fennállt.

[49] További, szabályozásból fakadó indok alapján – még mindig ebben a körben – a Be. 427. § (2) bekezdését kell felhívni, amely a tanács tagjának elkerülhetetlen akadályoztatása esetére felhatalmazást ad a meghozott ügydöntő határozat más összetételű tanács általi kihirdetésére. Ez valójában azt jelenti, hogy egy adott összetételű tanács által leírt és aláírt rendelkező részt más összetételű tanács – a törvény engedélye folytán – felolvashat és a döntést szóban megindokolhatja, ad absurdum akkor ez a tanács az írásbafoglalást is megteheti. Ebből pedig egyértelműen következik a „határozat meghozatala” eljárási

aktusának végpontja; következésképpen a bíróság döntésének írásbeli formába öntése a határozat meghozatalának már bizonyosan nem része.

[50] Jelen ügyben az elsőfokú ítéletet bíró 1 2025. március 12. napján hirdette ki, ehhez képest a bírói tisztsége 2025. július 13. napján szűnt meg. A bíróság összetételére és a tárgyalási jelenlétre vonatkozó szabályok tehát nem sérültek, az ítéletábra által felhívott, a Be. 608. § (1) bekezdés a) pont első fordulatában meghatározott, feltétlen kasszációra vezető eljárási szabálysértés esete nem áll fenn.

[51] 4. Az ítéletábra a hatályon kívül helyezés okaként az indokolási kötelezettség megsértését is megjelölte, azon okból, hogy miután az ítélet indokolását nem arra jogosult személy – bíró helyett bírósági titkár – készítette, azt olyannak kell tekinteni, mint ami nem létezik, álláspontját pedig eseti döntésekkel támasztotta alá.

[52] Mivel a feltétlen eljárási szabálysértés a fent kifejtettek szerint nem valósult meg, ezt követően már valóban vizsgálni kellett, hogy a bíróság eljárása ún. relatív eljárási szabálysértést – Be. 609. § (1) és (2) bekezdése – nem valósított-e meg.

[53] Ennek vizsgálata két lépcsős: elsőként azt kell vizsgálni, hogy a Be. valamely rendelkezése sérült-e, míg második lépcsőben azt, hogy az lényeges hatással volt-e az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, illetve az intézkedés alkalmazására. Hatályon kívül helyezésre pedig csak az utóbbi feltétel megvalósulása esetén kerülhet sor.

[54] Ezzel összefüggésben a Kúria a következőket jegyzi meg.

[55] A Be. 609. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság nem ügydöntő végzésével hatályon kívül helyezi az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja, ha a Be. 607. § (1) bekezdésében, valamint a Be. 608. § (1) bekezdésében fel nem sorolt, és a másodfokú eljárásban nem orvosolható olyan eljárási szabálysértés történt, amely lényeges hatással volt az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, illetve az intézkedés alkalmazására. A (2) bekezdés d) pontja alapján ilyen eljárási szabálysértésnek minősül különösen, ha a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény Btk. szerinti minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének nem vagy csak részben tett eleget.

[56] Az indokolási kötelezettség megszegése a másodfokú bíróság mérlegelésétől függő – vagyis relatív – hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályszegést eredményez, amennyiben az a Be. 609. § (2) bekezdés d) pontjában megjelölt kérdésekhez kapcsolódó tény- vagy jogkérdésben olyan mértékben hiányos, hogy nem állapítható meg, hogy a bíróság a döntését mire alapította.

[57] A törvény az indokolási hiányosságok kapcsán tehát olyan követelményeket állít, amelyek esetén a bíróság ítélete felülbírálatra alkalmatlan, vagyis kizárólag érdemi, tartalmi kritériumok szolgálhatnak az ügydöntő határozat megsemmisítésére. Jelen esetben azonban az ítéletábra a támadott ítélet kizárólag formai szempontú értékelését végezte el és azt tévesen ítélte meg; mindezen túl pedig az indokolás tartalmi aspektusú – a hatályon kívül helyezés lehetőségét alapjaiban felvető – megítéléséig el sem jutott.

[58] Az ügydöntő határozat kihirdetésével, annak tartalmával és az írásba foglalással összefüggően, a korábban már rögzített törvényi rendelkezések alapján egyrészt arra szükséges rámutatni, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletet meghozta és (a személyében ugyanaz) az eljáró bíró a bíróság döntését kihirdette, majd azt szóban indokolta. A rendelkezésre álló ügyiratok szerint a határozathirdetés és a szóbeli indokolás közel 5 óra időtartamot vett igénybe, mindezt a jegyzőkönyv – a szóbeli indokolás során elhangzottak tartalmának rögzítési hiányossága folytán – messze nem tükrözi, de az nyilvánvaló, hogy

írásban a bíróság a meghozott döntése részleteire kiterjedő indokolását adta. Az írásba foglalt ítélet 76 oldal, ebből a rendelkező rész mintegy 16 oldalt tesz ki, ekként az sem vitatható, hogy írásbeli indokolással ellátott ítélet tényszerűen létezik.

[59] A bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás 13. § (1) bekezdése szerint a kihirdetéssel közölt határozatot – ha az eljárási törvények másként nem rendelkeznek – a kihirdetés napjától számított és az eljárásjogi törvényekben meghatározott határidő alatt kell írásba foglalni. A (2) bekezdés értelmében a határozat akkor írásba foglalt, ha annak eredeti példányát a bíró vagy a tanács tagjai aláírták, a (3) bekezdés alapján a leírt, de alá nem írt határozattervezetnek minősül. Az ítéletábra valójában ez utóbbit, vagyis a ténylegesen írásbeli indokolással ellátott, írásba foglalt ítélet aláírásában álló hibáját azonosította tévesen az általa felhívott eljárási szabálysértéssel.

[60] Valójában ez tehát az a hiba, ami miatt az ítéletábra az elsőfokú bíróság fizikailag vitathatatlanul létező indokolását jogi szempontból nemlétezőnek minősítette, ami azonban nem helytálló.

[61] Annak kapcsán a Kúria előre bocsátja, hogy az ítéletábra által irányadónak tekintett három eseti döntés közül kettő még csak párhuzamba sem állítható jelen ügygel. A BH 2021.251. számon is publikált – de a Kúria a Bírósági Határozatok Gyűjteményében is közzétett és emiatt korlátozott precedens-hatású Bfv.794/2020/9. számú – határozatában csupán utalt rá, hogy a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja alapján abszolút eljárási szabálysértés, ha az ítélet rendelkezéseinek nincs indokolása, nem lehet megállapítani, hogy az elsőfokú bíróság mire alapította döntését, így a határozat felülbírálatra alkalmatlan; azonban arra mutatott rá, hogy ennek nem felel meg, ha az indítvány csupán az indokolás helyességét, meglétét vitatja. Az EBH 2018.B.12. számon publikált döntésben pedig a szóban kihirdetett és az írásba foglalt ítéletben kiszabott szabadságvesztés tartama tért el egymástól; ekként azok semmiféle, a jelenlegi perjogi helyzetre vonatkoztatható tartalommal nem rendelkeznek.

[62] A Kúria Bfv.283/2022/13. számú végzésével érintett ügyben pedig az indokolást is magában foglaló határozat írásba foglalása egyáltalán nem történt meg, és az ügyiratok sem tartalmaztak indokolt határozatot. Erre tekintettel a rendelkező rész és annak mögöttes okfejtése teljes egészében hiányzott, amely ezen ügyekben az ügydöntő határozat Be. 608. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott, felülvizsgálatban is vizsgálendő abszolút eljárási szabálysértés megállapítására vezettek.

[63] Jelen ügyben az ítéletábra maga sem ezt a jogszabályi hivatkozást hívta fel az eljárási szabálysértés megjelölésekor, hanem ugyanezt a (vélt) hiányosságot tekintette – egyúttal – relatív eljárási szabálysértésnek is. Erre azonban alapja sem lett volna azért, miután a határozat rendelkező részén túl rendelkezésre áll a döntés indokainak írásbeli rögzítéseként a határozat ténylegesen elkészült írásbeli indokolása is, az nem tekinthető – a fent írtak szerint – érvénytelennek, ekként pedig automatikusan a Be. 609. § (2) bekezdés d) pontja szerinti eljárási szabálysértésnek sem feleltethető meg.

[64] Ha pedig az ítéletábra szerint jelentősége van annak, hogy az ítélet írásba foglalását az azt meghozó bíró bírósági titkárként végezte el (fejezte be), azt kellett volna rögzítenie, hogy álláspontja szerint az – a konkrét ügyben – miért volt lényeges hatással az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, illetve az intézkedés alkalmazására.

[65] Ilyen hatás azonban nyilvánvalóan – fogalmilag – nem lehetséges, hiszen a bírói ítéletalkotás felsorolt mozzanataira még azt megelőzően került sor, hogy az ítéletet hozó bíró bírói szolgálati viszonya megszűnt volna; utóbb bekövetkezett tény pedig értelemszerűen nem járhat semmiféle hatással sem az időben korábban történetekre.

[66] Következésképp általánosságban rögzíthető, hogy az indokolás teljes hiánya kizárólag feltétlen eljárási szabálysértésként, mégpedig a Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja szerinti eljárási szabálysértésként azonosítható és az nem tekinthető egyúttal a Be. 609. § (2) bekezdés d) pontja szerinti relatív eljárási szabálysértésnek is.

[67] Ez utóbbi eljárási szabálysértés pedig nem állhat az indokolás teljes hiányából, hanem olyan indokolási hiányosságot jelent, ami miatt a bűnösség megállapítása, a felmentés, az eljárás megszüntetése, a cselekmény Btk. szerinti minősítése vagy a büntetés kiszabása, illetve az intézkedés alkalmazása tekintetében az elsőfokú bíróság döntése nem követhető nyomon. Ez azonban minden esetben a konkrét ügy tartalmi elemzését igényli; a jelen ügyben előállott perjogi helyzet ennek nem felel meg, ilyen konkrét hatás meglétét azonban a másodfokú bíróság nem is vizsgálta, értelemszerűen határozatában sem jelölt meg.

[68] Következésképp a Be. 609. § (1) bekezdése és (2) bekezdés d) pontja szerinti relatív eljárási szabálysértés a másodfokú bíróság által vizsgált perjogi helyzet alapján fel sem vethető, az ítéletábra által meg nem jelölt Be. 608. § (1) bekezdés f) pontja szerinti feltétlen eljárási szabálysértés pedig – mivel az elsőfokú ítéletnek van érvényes indokolása – nem állapítható meg.

[69] 5. Kétséggkívül helyesen hivatkozott eljárási szabálysértésként arra a másodfokú bíróság, hogy a határozathirdetésre a törvény szerinti 15 napon túl, az írásba foglalásra az ítélet kihirdetését követő 6 hónap múlva került sor, azaz a Be. 550. § (1) bekezdése és a Be. 452. § (1) bekezdése is sérült. Mindemellett ugyancsak eljárási szabálysértésnek minősül az ítélet szóbeli indokolásának az elégtelen jegyzőkönyvbeli rögzítése [Be. 445. § (2) bekezdés g) pont]. Az eljáró másodfokú bíróság azonban a hatályon kívül helyezést nem ezekre az általa észlelt eljárási szabálysértésekre alapozta, amiből az a következtetés vonható le, hogy álláspontja szerint azok nem voltak lényeges hatással az eljárás lefolytatására, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására, illetve az intézkedés alkalmazására.

[70] A teljesség érdekében a Kúria rámutat, hogy a fellebbezés elintézésének előkészítése körében a másodfokú tanács elnökének feladatait a Be. 596. § (1) bekezdése írja elő. Ennek keretében formai hiba, igazgatási mulasztás észlelése elsőként a hiányok pótlása, az ügyiratok kiegészítése, az elsőfokú bíróságtól felvilágosítás megszerzése iránti intézkedést igényel.

[71] Mindezek alapján az eljárás ügyirataiból az állapítható meg, hogy az ítéletábra által az elsőfokú ügydöntő határozat feltétlen, illetve relatív hatályon kívül helyezésére vezető oka nem áll fenn, következésképpen a másodfokú bíróság nem az eljárási törvény szabályaival összhangban rendelkezett az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezéséről.

[72] A Kúria ezért a Győri Ítéletábra mint másodfokú bíróság végzését a Be. 630. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az ítéletábrát a másodfokú eljárás lefolytatására utasította [Be. 629. § (2) bekezdés b) pont első fordulata].

[73] 6. A hatályon kívül helyező végzés elleni jogorvoslati eljárásban felmerült bűnügyi költség megállapítása, amely a vádlott kirendelt védőjének közreműködése folytán merült fel, a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet 1. § (1) és (2) bekezdésére tekintettel a 7. § (3) bekezdésén alapul, melyet a Be. 631. §-a alapján az állam visel.

[74] *A döntés elvi tartalma*

Az ügydöntő határozat meghozatala, kihirdetése és írásba foglalása önálló eljárási cselekmények. A határozat kihirdetése a meghozott határozat rendelkező része felolvasásából és az indokolás lényegének szóbeli ismertetéséből áll. A határozat meghozatalának tehát a határozat írásba foglalása már nem része, ezért ez utóbbival összefüggésben annak számonkérése, hogy a bíróság nem volt törvényesen megalakítva, fogalmilag kizárt. Az

indokolási kötelezettség megsértése az írásba foglalt határozat indokolásának kizárólag tartami vizsgálata alapján ítéltető meg, a formai hibás indokolás nem tekinthető nemlétező indokolásnak, kiküszöbölésének elsődleges útja a felvilágosítás kérés vagy a hiánypótlásra felhívás.

[75] IV. Miután a Kúria a hatályon kívül helyezés elleni fellebbezésről döntött és a vádlott letartóztatás hatálya alatt áll, a Be. 630. § (5) bekezdése alapján határozott a személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedésről.

[76] A másodfokú bíróság hatályon kívül helyező végzésének hatályon kívül helyezése folytán a jelenlegi perjogi helyzet az, hogy a terheltet az elsőfokú bíróság nem jogerős ítéletével életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélte.

[77] A személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedés nem büntetőjogi szankció, hanem az eljárás sikerének biztosítását szolgáló, részben preventív jellegű, jogkorlátozásban, illetve jogelvonásban álló intézkedés. Alkalmazásának általános feltételeit és különös feltételeit – ideértve azt a büntetőeljárás célját is, amelyet szolgál – a Be. 276. § (1) és (2) bekezdése pontosan meghatározza, ugyanakkor az elsőfokú nem jogerős ítélet meghozatalát követően a Be. 552. §-a is további, speciális rendelkezéseket határoz meg.

[78] Ekként a Be. 552. § (2) bekezdésében írt esetben – függetlenül attól, hogy a vádlott jelenléte a további eljárási cselekményeknél szükséges-e vagy sem – a cél maga a szökés vagy elrejtőzés veszélyének kiküszöbölése, amelyre a nem jogerősen kiszabott büntetés súlyossága nyújt következtetési alapot [Kúria Bpkf.III.775/2017. (BH 2017.291.)].

[79] Ennek ellenére a Be. 552. § (2) bekezdésében meghatározott ok – ahogyan azt a Kúria már korábbi határozataiban is rögzítette és az ítélet tábla sem mulasztott el vizsgálni – nem eredményezhet automatizmust: az egyéb szempontok figyelembevétele mellett kell állást foglalni a kényszerintézkedés szükségessége felől. A szabadságvesztés mértéke tehát önmagában, a kényszerintézkedés ellen szóló tényezőkkel szemben domináns szerephez juthat, de más különös okokkal is párosulhat, és valamennyi tényező egybevetése és értékelése mellett hozható csak megalapozott döntés [Kúria Bpkf.II.610/2015. (BH 2015.219.)].

[80] Az elsőfokon, nem jogerősen kiszabott, feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét legkorábban negyven év letöltését követően biztosító életfogytig tartó szabadságvesztés, a büntetés neve, jellege és tartama alapján a magyar jogrendszerben a második leg súlyosabb büntetőjogi szankció. Rendkívüli súlya és időtartama folytán a terhelt mozgása és életvitele feletti rendelkezési jogot be nem látható tartamban vonja el, ami a büntetés természete és végrehajtásának objektív kockázatai alapján, természetes emberi reakcióként is megalapozza a szökés, elrejtőzés veszélyét. Így emellett nehezen feltételezhetők olyan kedvező személyi körülmények, amelyek kiküszöbölnék az ilyen büntetésből fakadó szökési veszélyt. Jelen esetben a vádlott özvegy családi állapotú és eltartásra szoruló hozzátartozója nincs; így fel sem vethető olyan mérvű társadalmi beágyazottsága, ami az életfogytig tartó szabadságvesztés nem jogerős kiszabásából fakadó szökési, elrejtőzési veszélyt akár csak befolyásolhatná.

[81] Az eljárás jelenlegi szakaszában a kényszerintézkedésnek a szabadságvesztés büntetés végrehajtását biztosító szerepe is van {3017/2016. (II. 2.) AB határozat [31] és [42], Kúria Bpkf.III.466/2017. (EBH 2017.B.15.II.), Kúria Bpkf.II.1.672/2016. (BH 2017.46.)}. A bíróság ugyanis a szabadlábon lévő elítélttel szemben a szabadságvesztés jogerős kiszabásakor a szabadságvesztés azonnali foganatba vételét rendelheti el, ha a szabadságvesztés tartama öt év, vagy ennél súlyosabb, és a bűncselekmény jellegére, az elítélt személyi és családi körülményeire tekintettel alaposan feltehető, hogy a szökésével vagy az elrejtőzésével a büntetés végrehajtása alól kivonná magát [a büntetések, az intézkedések,

egyres kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény 37. § (1) bekezdés a) pont].

[82] A vádlottal szemben az eljárás korábbi szakaszában már sor került a letartóztatásnál enyhébb kényszerintézkedés alkalmazására, a bűnügyi felügyelet szabályainak többszörös megszegése és amiatt, mert a vádlott magát tárgyalás helyszínéről való szintén többszöri, önkényes eltávozásával a büntetőeljárás hatálya alól kivonta, letartóztatását kellett elrendelni.

[83] A vádlottal szemben nem jogerősen kiszabott, legkevesebb negyven évi szabadságelvonással járó büntetés nyomatéka olyan nagy, hogy az felveti annak a fokozott veszélyét, miszerint a vádlott a szökésével vagy az elrejtőzésével a büntetés végrehajtása alól kivonná magát, ezt pedig a vádlott személyi körülményei nem közömbösítik, az eljárás során tanúsított magatartása pedig kifejezetten fokozza azt. A személyi szabadságot elvonó kényszerintézkedés fenntartásának szükségességét tehát a nem jogerős ítéletben kiszabott szabadságvesztés tartamára figyelemmel a szökés, elrejtőzés veszélye indokolja; ezért a Be. 552. § (2) bekezdése alapján annak fenntartása a másodfokú bíróságnak a fellebbezés elbírálásának előkészítése során hozott határozatáig indokolt.

[84] A Kúria álláspontja szerint a letartóztatással elérni kívánt cél – a szökés, elrejtőzés veszélyének kiküszöbölése – a vádlottal szemben enyhébb személyi szabadságot érintő bírói engedélyes kényszerintézkedéssel (távoltartással, illetve bűnügyi felügyelettel), vagy anélkül nem biztosítható, a Be. 277. § (4) bekezdés e) pontjában meghatározott – a terhelt büntetőeljárás előtt és az eljárás során tanúsított magatartásában álló – többletfeltétel a letartóztatás további fenntartását kellően megalapozottá teszi.

[85] Ezért a Kúria a vádlott letartóztatását a Be. 552. § (2) bekezdésében meghatározott különös feltételre tekintettel, a Be. 290. § (5) bekezdésben és a Be. 297. § (4) bekezdésben meghatározottak szerinti eljárási cselekményig fenntartotta.

[86] V. A Kúria végzése ellen a Be. 629. § (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek.

Budapest, 2026. május 28.

Dr. Somogyi Gábor s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró

A Kúria Hkf.II.434/2026/6. számú végzése 2026. május 28. napján véglegessé vált.

Budapest, 2026. május 28.

Dr. Somogyi Gábor s.k.

a tanács elnöke